

II. Uluslararası İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Kongresi

II. International Congress of Human and Social Science Researches

Türk Eğitim Sisteminde Kültürel Kodlar Üzerine Bir İnceleme

Aylin SALTÜRK, Cumhur GÜNGÖR

Arş.Gör. - Afyon Kocatepe Üniversitesi Sandıklı Uygulamalı Bilimler
Yüksekokulu - salturkaylin@gmail.com

Dr.Öğrt.Üyesi - Afyon Kocatepe Üniversitesi Sandıklı Uygulamalı
Bilimler Yüksekokulu - gunkor@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı, Türk eğitim sistemine ilişkin bazı kültürel kodların metafor analizi aracılığıyla katılımcıların görüş ve duyguları çerçevesinde tespit edilmesidir. Bu amaçla, öğretmen, ödev, zorunluluk, başarı, okul ve sınav kavramları ile Türk eğitim sistemine ilişkin kültürel kodlarını tespit etmeye çalıştığı küçük örneklemler (N=28) saha çalışmasında katılımcılara öncelikle bahsi geçen kavramla ilgili akıllarına gelen ilk şey (bilgi) sorulmuş, ardından o kavrama ilişkin en eski anılarını (duygu) yazmaları istenmiştir. Bu çalışmada metafor bir durum üzerinde betimleme amacıyla kullanılmıştır. Böylece çalışma, nitel bir yaklaşımla yapılandırılmıştır. Metaforlar betimleme amacıyla kullanıldığında bir durum, olay ve olgu var olduğu haliyle betimlenir. Bu kapsamda nitel araştırma türlerinden betimsel analiz kullanılmıştır.

Yapılan saha çalışması sonucunda öğretmenin sevginin yoğun yaşandığı, dediğine sorgusuzca itimat edilen, dünyasının bizimkinden farklı olduğunu düşündüğümüz bir 'üst insan' gibi algılandığı görülmüştür. Cinsiyete göre bazı farklılaşmalar olsa da (erkek öğretmen otorite figürü iken kadın öğretmenin şefkat dolu olarak nitelendirilmesi), öğretmene bağlılığın tam olduğu görülmektedir. Ödev kavramına ilişkin metaforlar incelendiğinde, öğretmenlerin kaliteyi değil niceliği önemseydiği ve bu açığı fark eden öğrencilerin etik olmayan davranışları itiliyor olduğu görülmüştür. Araştırmada sınav kavramının heyecan, kaygı, utanç, korku gibi duygusal süreçleri beraberinde çeşitli somatik belirtiler ile birlikte açığa çıkardığı gözlenmiştir. Sınava ilişkin metaforların bilgi düzeyinde değil, daha çok duygusal düzeyde olduğu görülmüştür. Yapılan araştırmada okul kavramına ilişkin ortak paydada buluşan bir metafor tespit edilememiştir. Başarı kavramının kırmızı kurdele, hediye bisiklet, yarışmada temsilci seçilmek, takdir almak, maaş artışı gibi ödüller ile ilişkilendirilmesi, başarıyı bir dışsal motivasyon unsuruna çevirmekte, amaç olmaktan çıkartıp bir araç haline getirmektedir.

Eğitime ilişkin metaforlar genel olarak incelendiğinde, öğretmen kavramı hariç diğer unsurların olumsuz imgeler içerdiği görülmektedir. Öğretmene ilişkin bu olumlu algının kişilerin vakitlerinin önemli bir kısmını öğretmenleriyle geçirmelerinden ve informal olarak aileleriyle başlayan öğrenme süreçlerini, formal olarak, öğretmenleriyle devam ettirmelerinden kaynaklanıyor olabilir. Ancak bu çalışmanın bir takım sınırlılıkları bulunmaktadır. İlk olarak bu çalışmada örneklemin çoğunlukla eğitimcilerden oluşmaktadır.

Bununla birlikte bu çalışmada, yalnızca dilsel metaforlar kullanılmıştır. Sonraki çalışmada öğretmen, öğrenci ve toplumun diğer kesimlerinin bakış açıları da dikkate alınabilir. Ayrıca imgesel metaforlar kullanılarak özellikle görsel ayrıntıların

İTOBIAD KONGRE/19 | II. International Congress of Human and Social Scienc Researches
oluşturulmasına katkı sağlanabilir. Bu metaforların açığa çıkarılması kişilerin ve dahası kültürün eğitime dair sahip oldukları algıları anlamada, açığa çıkarmada ve açıklamada güçlü birer araştırma aracı olarak kullanılabilir. Bu sayede bu metaforlar aracılığı ile kültür kodları tespit edilerek bunların eğitim sistemimizdeki sorunların çözümünde birer araç olarak kullanılabilceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Başarı, Ödev, Metafor, Kültürel Kod, Eğitim Sistemi.

An Analysis on Cultural Codes in Turkish Education System

Abstract

The aim of this study is to determine some cultural codes related to Turkish education system by means of metaphor analysis within the framework of participants' views and emotions. For this purpose, in a small sample (N = 28) field study in which teachers, homework, necessity, success, school and exam concepts and cultural codes related to Turkish education system were tried to be determined, firstly the first thing that came to mind (cognition) was asked to the participants. he was asked to write the oldest memories (emotions) of the concept. In this study, metaphor is used to describe a situation. Thus, the study was structured with a qualitative approach. When metaphors are used for descriptive purposes, a situation, event and phenomenon is described as it exists. In this context, descriptive analysis was used.

As a result of the field study, it was seen that the teacher experienced love intensely and was perceived as an 'upper person en whose world was different from ours. Although there are some differences according to gender (male teacher is an authority figure while female teacher is described as compassionate), it is seen that the commitment to the teacher is complete. When the metaphors related to the concept of homework were examined, it was seen that teachers cared about quantity rather than quality and that unethical behaviors of the students who noticed this deficit were pushed. In the study, it was observed that the concept of exam revealed emotional processes such as excitement, anxiety, shame and fear along with various somatic symptoms. Metaphors related to the exam were found not to be cognitive, but rather emotional. In the research, a common metaphor about the concept of school could not be found. Associating the concept of success with rewards such as red ribbon, gift bike, being elected representative in the competition, receiving appreciation and salary increase turns the success into an external motivation element and turns it from a goal to a tool.

When the metaphors related to education are examined in general, it is seen that other elements except the concept of teacher contain negative images. This positive perception of the teacher may be due to the fact that people spend most of their time with their teachers and that they continue their learning processes that begin informally with their families formally with their teachers. However, this study has some limitations. First of all, in this study, the sample mostly consists of educators.

However, only linguistic metaphors were used in this study. In the next study, the perspectives of teachers, students and other segments of society can be taken into consideration. In addition, imaginary metaphors can be used to contribute to the creation of visual details. Revelation of these metaphors can be used as powerful research tools in understanding, revealing, and explaining the perceptions that individuals and culture have about education. In this way, it is thought that culture codes can be determined by means of these metaphors and they can be used as tools for solving the problems in our education system.

Keywords: Teacher, Success, Homework, Metaphor, Cultural Code, Education System.

1. GİRİŞ

Bu çalışmanın amacı, Türk eğitim sistemine ilişkin bazı kültürel kodların metafor analizi aracılığıyla katılımcıların görüş ve duyguları çerçevesinde tespit edilmesidir. Bu amaçla, öğretmen, ödev, zorunluluk, başarı, okul ve sınav kavramları ile Türk eğitim sistemine ilişkin kültürel kodlarını tespit etmeye çalıştığı küçük örneklemlerle (N=28) saha çalışmasında katılımcılara öncelikle bahsi geçen kavramla ilgili akıllarına gelen ilk şey (bilgi) sorulmuş, ardından o kavrama ilişkin en eski anılarını (duygu) yazmaları istenmiştir. Bu çalışmada metafor bir durum üzerinde betimleme amacıyla kullanılmıştır. Böylece çalışma, nitel bir yaklaşımla yapılandırılmıştır. Metaforlar betimleme amacıyla kullanıldığında bir durum, olay ve olgu var olduğu haliyle betimlenir. Bu kapsamda nitel araştırma türlerinden betimsel analiz kullanılmıştır.

2. KÜLTÜR KODU

Psikoloji alanındaki çalışmalar incelendiğinde, kuramsal temelde oluşan fikir birliğine karşılık çeşitli etmenlerden dolayı insan davranışlarına ilişkin yaklaşımlarda farklılıklar olduğu görülmektedir. Çoğunluğu kültür ile davranış arasındaki neden ve etki ilişkilerini ele alma biçimlerinden kaynaklanan bu yaklaşımsal farklılıkları anlayabilmek için öncelikle kültür olgusunu anlamak gerekir. Kültür, "bir grubun/toplumun üyesi olan bireylerin bilişsel şemalarını etkilemekte, davranış kalıplarını ve tercihlerini biçimlendirmektedir" (Özdemir, 2014: 351). Dolayısıyla birey, bir taraftan kültür tarafından şekillenirken, bir taraftan içinde bulunduğu kültürü de şekillendirmektedir. Kültür ve zihin birbirini tamamlamaktadır (Shweder, 1990, 1991; akt. Berry, 2015).

Jung'un *kolektif bilinçaltı* kavramını uluslara uyarlayan ve kültürlerin kendine özgü zihin kümelerini ortaya koyan Rapaille (2009), neden davrandığımız biçimde davrandığımızı anlamamızın önemli yolunun duyguları ve ona bağlı olan anlamları keşfetmekten geçtiğini vurgulamaktadır. Bu tür bir anlamı keşfedebilmek için öncelikle o kültür unsurlarının kodunu çözmek gerekmektedir. Kültür kodu; herhangi bir şeye içinde bulunduğumuz kültür aracılığıyla yüklediğimiz bilinçsiz anlamdır (Rapaille, 2009). Kültürlerin birbirinden farklı olması nedeniyle aynı obje veya duruma biçilen değer de birbirinden farklılaşmaktadır. Ancak farklılıklara ilişkin bu anlam çözümlemesine insanlara doğrudan soru sorularak ulaşılması mümkün değildir nitekim insanlar bir şeyi tanımlarken bilişleri ile yanıtlamaktadırlar. İçgüdü ve duygulardan izole edilmiş bir anlam ilgili nesnenin kültür kodunu çözmek için elverişli değildir (Rapaille, 2009). Bu nedenle Rapaille (2009) "keşif (imprint) seansları" adını verdiği bir yöntem geliştirmiştir. Bu yöntemle insanların akli temsil eden korteksleri ile yanıt vermelerinin önüne geçip onları uyku öncesi hale getirme ve kültür kodlarını çözme yoluna gitmiş

İTOBIAD KONGRE/19 | II. International Congress of Human and Social Scienc Researches
ve sağlık, iş, mükemmellik, seks gibi kavramların kültürel kodlarını
çözümlemiştir. Kitap boyunca bu çözümlenmeleri ABD-Avrupa
karşılaştırmaları şeklinde ele alınmıştır.

Çalışma grubunun *öğretmen, ödev, zorunluluk, başarı, okul* ve *sınav* kavramları
ile Türk eğitim sistemine ilişkin kültüre kodlarını tespit etmeye çalıştığı küçük
örneklemli (N=28) saha çalışmasında katılımcılara öncelikle bahsi geçen
kavramla ilgili akıllarına gelen ilk şey (bilis) sorulmuş, ardından o kavrama
ilişkin en eski anılarını (duygu) yazmaları istenmiştir. Bu çalışma dahilinde
kavramlara ilişkin ortaya çıkan ortak temalar aşağıda belirtildiği gibidir:

- **Öğretmen:** anne yarası, otorite figürü, herşeyi bilen, fedakar,
hayatı değiştiren kişi
- **Ödev:** zorunluluk, Pazar akşamları, neden yapıldığını
anlamadığımız şey
- **Başarı:** dışsal motivasyon, araç, ödül beklentisi, kırmızı kurdele
- **Okul:** meeting point, kasvetli ve ürkütücü tesis
- **Sınav:** kaygı, karın ağrısı, dönüm noktası, korku, geçilmesi
gereken engel, kopya çekme becerisi

Herkesin öğrenim yaşamında etkilendiği öğretmenleri vardır. Bu
öğretmenler; kişilikleri, davranışları, ders anlatma yaklaşımları ve benzeri
yönlerden bizde iz bırakmışlardır. Yapılan saha çalışması sonucunda
öğretmenin sevginin yoğun yaşandığı, dediğine sorgusuzca itimat edilen,
dünyasının bizimkinden farklı olduğunu düşündüğümüz bir 'üst insan' gibi
algılandığı görülmüştür. Cinsiyete göre bazı farklılaşmalar olsa da (erkek
öğretmen otorite figürü iken kadın öğretmenin şefkat dolu olarak
nitelendirilmesi), öğretmene bağlılığın tam olduğu görülmektedir. Hiyerarşik
olarak öğrenciden üstün, ebeveynle eş hatta kimi koşullarda onlardan da
üstün kabul edildiği görülen öğretmen figürünün, aileye yeni katılan bir üye
gibi tanımlanabileceği düşünülmektedir. Öğretmen sevgisi de kızgınlığı da
kabul sınırlarımız dahilinde olan, hastalandığında üzüldüğümüz,
bağlandığımız bir figürdür. Sosyal algı boyutları açısından bakacak
olduğumuzda öğretmeni güçlü, aktif, iyi, sosyal, entelektüel tarafta
gördüğümüzü söylemek mümkündür. Öğretmeni adeta bir 'üst insan' olarak
algılama nedenimiz bu olabilir. Ancak bu algının çoğunlukla ilkokul
öğretmenine ilişkin olduğu görüldüğünden, ilkokul öğretmenin çocuğun
evden ilk kez ayrıldığı dönemde karşısına çıkan ilk kişi olması nedeniyle bir
bağlanma figürü haline geldiği düşünülmektedir. Öğretmen adaylarının
öğretmen kavramına ilişkin algılarını inceleyen bir çalışmada (Yılmaz, Göçen
ve Yılmaz, 2013) öğretmen adaylarının oluşturdukları metaforlar temel
alındığında, öğretmen kavramının birden fazla ve birbirinden farklı metaforla
açıklandığı görülmüştür. Bu metaforlar "anne-baba, aile, bahçıvan, rehber,
ışık, çoban" şeklindedir. Bununla birlikte öğretmen adayları, öğretmen
kavramını "sosyal sigorta, asgari ücretli, aslan terbiyecisi, beyaz eşya, bozuk
plak, değersiz eşya, dizi, inşaat işçisi, yeni doğan bebek, şüpheli paket" gibi

metaforlarla da özdeşleştirmiştir. Öğretmenliğin eğitsel yönünü ön plana çıkaran metaforlar olumlu iken, toplumsal statüsünü vurgulayan metaforların hayli olumsuz olduğu görülmüştür. Öğretmen kavramının birden fazla metafor ile açıklanıyor olması bizim araştırma bulgularımızla benzerlik göstermektedir. Bunun nedeni öğretmenin eğitim- öğretimle birlikte daha birçok vazifeyi de beraberinde yerine getirmesi olabilir (Yılmaz, Göçen ve Yılmaz, 2013). Ayrıca öğretmene ilişkin en çok tekrar eden “anne-baba, aile” metaforunun alanyazındaki diğer çalışma bulguları ile (Ocak ve Gündüz, 2006; Yılmaz, Göçen ve Yılmaz, 2013) örtüştüğü görülmüştür.

Ödev kavramına ilişkin metaforlar incelendiğinde, öğretmenlerin kaliteyi değil niceliği önemseydiği ve bu açığı farkedemeyen öğrencilerin etik olmayan davranışları itiliyor olduğu görülmüştür. Ödevi yapmayan öğrenci hissettiği olumsuz duygular ile başa çıkmaya çalışmakta, ödevi götürmüyorsa dahi uygun bir yalan ile öğretmenine gitmektedir. Ödevle ilişkin bir diğer olumsuz nokta çoğu öğrencinin bunu neden yaptığını ilişkin bir fikrinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Geri bildirim alamayan ve niteliğe dikkat edilmediğini farkedemeyen öğrencinin motivasyonu düşmektedir. PISA 2015 sonuçları, okul dışında geçen ödevsiz zamanın başarıyı olumlu yönde etkilediğini göstermektedir (OECD, PISA 2015). Bu durum eğitim sistemimiz içerisinde çeşitli sınavların yükünü omuzlarında hisseden öğrencilerin bir de ödevlerin sorumluluğu ve yoğunluğu altında eziliyor olması, onların ödevi adeta bir “borç” gibi algılamasına neden oluyor olabilir.

Araştırmada sınav kavramının heyecan, kaygı, utanç, korku gibi duygusal süreçleri beraberinde çeşitli somatik belirtiler ile birlikte açığa çıkardığı gözlenmiştir. Sınava ilişkin metaforların biliş düzeyinde değil, daha çok duygusal düzeyde olduğu görülmüştür. Sınavı adeta bir “dönemeç” gibi gören bireyler için sınav bir “doğum sancısı” etkisi yaratmaktadır. Sınav sonucunda başarılı olma zorunluluğunu hissedilmesi sınavı adeta bir “meydanda kazanılması gereken muharebe” ye çevirmektedir.

Yapılan araştırmada okul kavramına ilişkin ortak paydada buluşan bir metafor tespit edilememiştir. Hem ev ortamı gibi algılayan, hem evden ilk ayrılma nedeniyle ürkütücü ve kasvetli gelen bu yapıda kişilerin unutulma korkusu, kaybolma korkusu yaşadıkları görülmüştür. Bu ürkütücü ve kasvetli algı okul büyüklüğü ile olabilir. Kalabalık içinde kaybolma korkusunu tetikleyen şey okul büyüdükçe oluşan insan ilişkilerindeki kopukluk ve buna bağlı olarak oluşan aidiyet duygusunun zedelenmesi (Williems, 1964; akt. Ögülmüş, 1995) ile ilişkili olabilir.

Başarı kavramının kırmızı kurdele, hediye bisiklet, yarışmada temsilci seçilmek, takdir almak, maaş artışı gibi ödüller ile ilişkilendirilmesi, başarıyı bir dışsal motivasyon unsuruna çevirmekte, amaç olmaktan çıkartıp bir araç haline getirmektedir. Kişiler kendilerini iyi hissetmek için değil, hissettikleri güç ihtiyacını tatmin etmek, ödülendirilmek maksadı ile başarı olma çabası içindedirler. Ulusal eğitim sistemimizde eğlenme ve öğrenme arasındaki ilişkinin kurulamaması kişilerin başarının verdiği hazzı tadını almama nedeni olabilir. Başarı gibi kişisel bir olgunun dahi araç haline getirilmiş olmasının

3. SONUÇ

Bu çalışmada, eğitime ilişkin metaforlar genel olarak incelendiğinde, öğretmen kavramı hariç diğer unsurların olumsuz imgeler içerdiği görülmektedir. Öğretmene ilişkin bu olumlu algının kişilerin vakitlerinin önemli bir kısmını öğretmenleriyle geçirmelerinden ve informal olarak aileleriyle başlayan öğrenme süreçlerini, formel olarak, öğretmenleriyle devam ettirmelerinden kaynaklanıyor olabilir. Ancak bu çalışmanın bir takım sınırlılıkları bulunmaktadır. İlk olarak bu çalışmada örneklemin çoğunlukla eğitimcilerden oluşmaktadır. Bununla birlikte bu çalışmada, yalnızca dilsel metaforlar kullanılmıştır. Sonraki çalışmada öğretmen, öğrenci ve toplumun diğer kesimlerinin bakış açıları da dikkate alınabilir. Ayrıca imgesel metaforlar kullanılarak özellikle görsel ayrıntıların oluşturulmasına katkı sağlanabilir. Bu metaforların açığa çıkarılması kişilerin ve dahası kültürün eğitime dair sahip oldukları algıları anlamada, açığa çıkarmada ve açıklamada güçlü birer araştırma aracı olarak kullanılabilir. Bu sayede bu metaforlar aracılığı ile kültür kodları tespit edilerek bunların eğitim sistemimizdeki sorunların çözümünde birer araç olarak kullanılabileceği düşünülmektedir.

Kaynakça

- Aydın, M. (1998). Eğitim Yönetimi, Hatipoğlu Yayınevi, Ankara.
- Aydoğan, D. (2013). Bilim ve Psikoloji. Eğitim Psikolojisi (Ed. Ş. Terzi). Ankara: Pegem Yay.
- Berry, JW. (2015). Kültürlerarası Psikoloji. (L.P. Tosun, Çev.). Ankara: Nobel Yayıncılık
- Balyer, A. (2001). Üniversitelerde Görev Yapan Öğretim Elemanlarının Kendilerini İlgilendiren Konularda Ne Derece Karara Katılmaktadırlar, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.
- Bursalıoğlu, Z. (1998). Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış, Pegem Yayınları Ankara
- Barker, B.O. (1986). The advantages of small school. Office of Education Research and Improvement. Washington DC: Feb, 1986.
- Büyükcan, T. Ve Yelken, E. (2015). Şehir Dışına Göç Eden Okullar: Eğitim Kampüsleri. Eğitim, Bilim, Toplum, 13(49):9-31.
- Borland, MV., Howsen, RM. Ve Trawick, MW. (2005). An investigation of the effect of class size on student academic achievement. Education Economics, 13(1), 73-83.
- Can, CD. (2007). İlköğretim Düzeyinde Değerler Eğitimi Programının Etkililiği, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Careers in Psychology Guide, APA 2011: <http://www.apa.org/careers/resources/guides/careers.pdf>
- Connecticut State Department of Education, 2004: <http://www.sde.ct.gov/sde/lib/sde/PDF/DEPS/Student/PsychSocial/GuidelinesSchoolPsychology.pdf>
- Educational Psychologist Job Description: <https://job-descriptions.careerplanner.com/Educational-Psychologists.cfm>
- Izgar, G. (2013). İlköğretim Okulu 8. Sınıf Öğrencilerine Uygulanan Değerler Eğitimi Programının Demokratik Tutum Ve Davranışlarına Etkisi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Lehrer, J. (2009). Karar Anı. İstanbul: Boğaziçi Üni Yayınevi
- MEB, 2012. "Eğitim Öğretim Tesislerinin Kiralama Karşılığı Yapıtırılması ile Tesislerdeki Eğitim Öğretim Hizmet Alanları Dışındaki Hizmet ve Alanların İşletilmesi Karşılığında Yenilenmesine Dair Yönetmelik" <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/09/20120908-24-1.pdf>
- McGuire, K. (1989). School Size: The continuing Controversy. Education and Urban Society, 21(2), 164-174.
- Kasapoğlu, H. (2013). Okulda Değer Eğitimi ve Hikâyeler. Milli Eğitim Dergisi, S. 198, s. 97- 104.
- Kantar, Ş (2014). İlköğretim 4 ve 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde 100 Temel Eser Yoluyla Değerler Eğitimi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kuziemko, I. (2006). Using shocks to school enrollment to estimate the effect of school size on student achievement. Economics of Education Review, 25, 63-75.
- Kıranlı, S. ve İlğan, A. (2007). Eğitim Örgütlerinde Karar Verme Sürecinde Etik. Mehmet Akif Ersoy Üni. Eğitim Fakültesi Dergisi, 150-162.
- Karakütük, K., Özdem, G., Tunç, B., Taşdan, M., Ayram, A., Bülbül, T. Ve Çelikkaleli, Ö. (2014). Examining the relationship between school size and school climate in public high schools. Education and Science, 39(171): 304-316.
- Koçel, T. (2003). "İşletme Yöneticiliği", Beta Yayınları.
- Öğülmüş, S. (2006). Türkiye'de eğitim psikolojisi: Dünü, bugünü ve yarını, Türkiye'de Eğitim Bilimleri: Bir Bilanço Denemesi (Editörler: M. Hesapçıoğlu ve A. Durmuç), Nobel Yayın, Dağıtım.
- Yeşilyaprak, B. (2000). "Eğitimde Rehberlik Hizmetleri" Nobel Yayın Dağıtım, Ankara
- Ocak, G. ve Gündüz, M. (2006). Eğitim fakültesini yeni kazanan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine giriş dersini almadan önce ve aldıktan

İTOBİAD KONGRE/19 | II. International Congress of Human and Social Scienc Researches
sonra öğretmenlik mesleği hakkındaki metaforlarının karşılaştırılması.
Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 8 (2), 293- 310.

OECD (2015). PISA 2015 Results, OECD Publishing,

<http://www.oecd.org/pisa/pisa-2015-results-in-focus.pdf>

OECD (2014). Education at a Glance 2014: OECD Indicators, OECD Publishing, <http://www.oecd.org/edu/Education-at-a-Glance-2014.pdf>

Özkan, M. (2015). PISA 2012 Türkiye verilerine göre okul değişkenlerinin öğrenci başarısını yordama gücü. InesJournal, 2(5):477-489.

Öğülmüş, S. ve Özdemir, S. (1995). Sınıf ve Okul Büyüklüğünün Öğrenciler Üzerindeki Etkisi. Eğitim Yönetimi, 1(2),

Özdemir, A. A. (2014) Kültür, benlik saygısı ve girişimcilik eğilimi: Amerikan ve Türk üniversite öğrencilerinde karşılaştırmalı bir çalışma. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 43 (2), 351-367.

Plous, S. "The Psychology of Judgment and Decision Making" McGrawv-Hill, New York, 302,1993

Rapaille, C. (2009). Kültür Kodu. FGP Yayıncılık.

Samur, AÖ. (2011). Değerler Eğitimi Programının 6 Yaş Çocuklarının Sosyal ve Duygusal Gelişimlerine Etkisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Sağır, C. (2006). Karar verme sürecini etkileyen faktörler ve karar verme sürecinde etğin önemi: uygulamalı bir araştırma. Trakya Üni. Sosyal Bilimler Enstitüsü

Yılmaz, F., Göçen, S. ve Yılmaz, F. (2013) Öğretmen Adaylarının Öğretmen Kavramına İlişkin Algıları: Bir Metaforik Çalışma. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 9, Sayı 1, Nisan 2013, ss.151-164.